

Ville: Det er blot for at gjøre en ganske kort Bemærkning, jeg har begjært Ordet. Saaledes, som jeg forstod den ærede Rigsdagsmand for Rudkjøbing (S. M. Hansen), idet han omtalte en af de Personer, der ere dragne frem i denne Sag, ikke som beskylbt for Mislighed, som Rigsdagsmanden for Ringkjøbing Amts 1ste Valgfreds (S. Sjørgensen) meente, men som den, der havde interesseret sig for en af Candidaterne, yttrede han, at den Paagjældende, Pastor Wegener nemlig, har sagt, at han ikke „stod“ og overtalte Vælgerne til at stemme paa Jensen, men at han „sad ned“. Det er ikke første Gang, jeg har havt Leilighed til at bemærke hos den ærede Rigsdagsmand for Rudkjøbing denne overordentlige Evne til, ved saaledes at opbage en Unøiagtighed, at tilveibringe et tilsyneladende Beviiis for en Paastand. Smidlertid maa jeg dog gjøre opmærksom paa, at Pastor Wegener virkelig ikke har indskrænket sig til at udtale: jeg stod ikke og overtalte Vælgerne, men jeg sad ned. Han har i det Blad, som det skal være mig en Fornøjelse at overrække Udvalget, for at det kan føie denne Erklæring til det øvrige Materiale, indladt sig paa en udførlig Fremstilling af Sagen, og i det Hele bestemt benægtet, at han før eller under Valget skulde have søgt at paavirke den ene eller anden Vælger med Hensyn til hans Stemmegivning, og det er egentlig derpaa Beskyldningen i Andragendet gaaer ud. Sætningen, hvori Pastor Wegener fremstiller dette, er noget lang, og den hele Passus noget omfattende, saa at jeg ikke troer det vil være hensigtsmæssigt at oplæse den, men Udvalget skal, som sagt, komme i Besiddelse af dette Actstykke, og det vil altsaa være den ærede Rigsdagsmand for Rudkjøbing muligt ogsaa at komme til Klarhed med Hensyn til dette Punkt. Det, hvorpaa jeg har villet henlede Opmærksomheden, er det, at der er fremfat en bestemt og afgjørende Benægtelse af den Beskyldning, som findes i Andragendet, at vedkommende Sognepræst skulde have forsøgt under selve Valghandlingen og umiddelbart førend de

enkelt Vælgeres Afstemning at bevæge dem til at stemme paa den ene eller anden Candidat.

Tscherning: Den vigtigste Deel af Beskyldningen i Andragendet, dette sidste Punkt vedkommende, som i sig selv er aldeles irrelevant for Udfaldet af Valget, er den, at Pastoren har grebet forstyrrende ind i Valget; men Breddelsen herfor bør falde paa den, der har ledet Afstemningen ved Protokollen og ikke drevet Præsten bort fra et Sted, hvor han ikke hørte hjemme. Naar jeg har begjæret Ordet i denne Sag, er det for at udtale, at jeg mener der dog bør komme Noget ud af denne Forhandling for Vælgerne i Fremtiden. Jeg troer, at vi for det Første skulle see bort fra, hvem Concipisten af Andragendet er, og om det er Almuesmænd eller Andre, som klage. Vi fordre for Almuesmanden den Ret, som enhver anden Borger har; lad ham fremtræde her med sin Anke, saa forsvare vi det deri, vi finde rigtigt, og det gjøre vi med al Iver. Derved opdrage vi ham, gjøre ham mandig og kraftig og lære ham selv at hævde sin Ret. Det er ubetvivel en af Grundene, hvorfor denne Klage seer saaledes ud, som den gjør, at vi ere allfor nær ved den Tid, da Almuesmanden var saaledes regjeret, at han ikke turde træde frem og gjøre sin personlige Ret gjældende — og det tør han ikke endnu. Han kan gjøre det, men han veed ikke af, at han tør gjøre det, og der er endnu allfor Mange, der stadig benytte sig af den nedarbejdede Myndighed til at holde ham i Ave — hvad der ikke er ret og tilbørligt. Havde Almuesmanden ikke frygtet for at træde frem overfor de incorporerede Herrer, der stode overfor ham ved Valghandlingen — thi det var Tilfældet her, det var hovedsagelig Stænderne, som stode imod hinanden — saa havde han klaget strax, naar Valgprotokollen var affluttet, og forlangt sin Protest ført til Protokollen, og saa havde vi havt Noget at holde os til. Det er en Feil, der er begaaet, at der ikke strax paa Stedet er nedlagt Protest imod den urigtige Afslutning af Valgprotokollen.